Rug aan rug

Rug aan rug

Arnd Van Meirvenne

Schrijver: Arnd Van Meirvenne
Coverontwerp: Copilot/Canva/Bookmundo
ISBN: 9789403851709
© Arnd Van Meirvenne

Onvoltooid Geschreven

1 Brief 1

Te overhandigen aan Mijnheer Hans Von Kassel
Korporaal op het Edele Oost-Indische Compagnie Schip De Mercuur
Gecommandeerd door de edele manhafte heer Daniël Deune
Liggende op de rede van Texel
Met vriend die God geleidt over zee

Barimstee, 3 Januari 1779

Waarde vriend,

In de hoop alleszins dat ik u een vriend mag noemen. Immers wist ik een etmaal geleden niet eens van uw bestaan. Maar op het einde van ons ongelofelijk nachtelijk gesprek, heb ik u gevraagd of ik u mocht schrijven en, tot mijn en duidelijk tot uw eigen verbazing, hebt u 'ja' gezegd. Dus heb ik, net nadat u, op dat ongoddelijk uur, de deur achter u hebt dichtgetrokken, mijn veer ter hand genomen. Hoe kan ik ook anders? Een gegeven woord onder het alziende oog van onze Heer, mag je niet licht naast je neerleggen.

In ieder geval zal mijn vader straks uit zijn bed moeten om mijn schrijven met een geschikte boot nog mee te geven, zodat u dit bericht nog ontvangt alvorens u vertrekt op uw avontuurlijke reis naar het Verre Oosten. En als u meent dat ik dat niet mag vragen aan mijn vader, dan hebt u ongetwijfeld gelijk. Zijn herderlijke taak zou nooit mogen gehinderd worden door de grillen van zijn dochter. Maar dit schaapje uit zijn kudde mag toch af en toe een uitzondering vragen, niet?

Hoewel ik nog steeds mijn bedstee niet heb opgezocht en de dag reeds aan het aanbreken is, ben ik nog steeds fris en gezond. Wat zeg ik? Enige moeheid en hier en daar wat andere kwaaltjes voel ik wel, maar niets dat niet met een goede nacht slaap kan verholpen worden. Ik hoop dat ook u nog steeds gezond bent van lijf en leden zoals u hier in de vroege uurtjes vertrokken bent. Hoewel we geen van beiden ons moment wilden stoppen, moest u wel om op tijd uw boot te halen. Ik denk niet dat uw afwezigheid al in uren is uit te drukken. Toch verlang ik er

vreemd genoeg naar u terug te zien, om terug met u te kunnen praten over alles en niets zoals verleden avond.

Anderzijds hoop ik op een iets minder pijnlijke ontmoeting volgende keer. We hoeven echt niet nogmaals zo hard tegen elkaar te botsen. Kijk, als alles loopt zoals het volgens u zou moeten lopen, zal in ieder geval bij uw terugkomst het weer niet zo guur zijn. De kans dat we elkaar van ver zien aankomen is veel groter, minder weggedoken in onze mantels.

Nogmaals wil ik u bedanken om me zo galant terug recht te helpen en mijn boeken op te rapen. Zo immens veel rokken dragen mag dan wel warm zijn aan de benen, maar probeer er maar eens mee recht te komen. Uw arm bleek trouwens een probaat middel tegen mijn onvaste benen op weg naar huis. U even de warmte van mijn huis aanbieden, leek me het minste dat ik kon teruggeven.

Achteraf, toen ik u een beetje had leren kennen, begreep ik dat u niet anders kon dan galant zijn. Uw ridderlijkheid straalt van u af, mijnheer. Het verbaast me dan ook niet in het minst dat zo'n ridderlijke ziel als het uwe een gevaarlijke reis moet maken naar exotische oorden. Bengalen, was het niet? En zeker omdat, zoals u zei, er toch niemand thuis op u wacht. Hoewel ik hoop dat u nu wel een reden heeft om terug te komen.

Ik bid voor uw behouden reis. Maar ik vermoed dat dat wel in orde komt. Immers God behoedt goede mensen. En over uw inborst heb ik geen enkele twijfel. Vlak voor mijn vader, wegens hoofdpijn, zich ten ruste ging leggen en ons verder alleen liet, heeft hij u zijn vaderlijke zegen gegeven. En als dominee heeft hij echt een neus voor goede mensen. Hij zegt altijd: "De Heer kent en steunt de mensen met een goed hart, van waar ze ook komen met gelijk welke achtergrond. Want de barmhartige Samaritaan verdiende duidelijk eerder zijn Hemel dan alle andere mensen." Dus het lot van het fregat Alphen of het schip De Woestduin zal u hoe dan ook bespaard blijven. Daar bid ik voor in ieder geval, om die laatste twijfel in mijn beetje bange hart door mijn rotsvast geloof te laten wegnemen.

Nu ben ik te moe om verder nog iets aan het papier toe te vertrouwen. Trouwens, ik bied u mijn excuses aan als deze brief niet geheel volgens de regels van de kunst is opgesteld. Daar

heb ik gewoon de tijd niet voor genomen. Maar verder weet ik u dus niets meer te melden.

Ik wens u duizendmaal goedenacht en in Gods bescherming beveel ik u aan.

Jacoba Van Postel

2 Net gelezen

Voilà, dit is haar eerste brief. Misschien was het een beetje stroef en het verhaal er achter had net iets veelbelovender mogen zijn. Mogelijk had het dan wel aan realisme ingeboet. Ach, waarschijnlijk ben ik nu net iets te sceptisch voor mijn vriendin. Eerlijk gezegd maakt het eigenlijk allemaal niet zoveel uit. Ik heb ingetekend voor de hele reeks en ik heb al betaald. Dus wat haar betreft… of wil ze hier een carrière van maken?

Anderzijds ze doet het toch maar. We hebben beiden, Patricia en ik, dezelfde schrijverscursus gevolgd en terwijl zij haar verhaal verteld in briefvorm, hou ik me maximum bezig met wat penoefeningen. Maar ja, ik heb natuurlijk nog een fulltime job, of mag je dat niet zeggen als leerkracht? En zij zit waarschijnlijk net tussen twee toneel of tv-projecten in, waardoor ze op zoek moet naar een nieuwe bron van inkomsten om rust te krijgen in haar hoofd. En als iedereen van haar sociale kring zich heeft ingetekend, dan zit ze toch weer even op rozen. Wie weet, is ze eigenlijk een langere tijd werkloos door een gebroken been ofzo en is dit schrijven echt een noodzaak?

Natuurlijk komt dan de vraag hoe ik iemand 'een vriendin' kan noemen, maar eigenlijk niets weet van haar mentale of fysieke toestand. Wel, buiten haar voornaam heb ik absoluut geen gegevens van haar.

Misschien kan ik daar wel achter komen via onze gezamenlijke cursus, zoals zij waarschijnlijk ook achter mijn adresgegevens is gekomen. Maar in mijn hoofd neigt dit naar schending van privacy. Ik ben blij dat zij die stap wel gezet heeft en had ik een soortgelijk project op stapel gezet misschien had ik het dan ook overwogen. Hoewel… De manier waarop onze wegen uit elkaar gingen, verliep niet echt zoals het hoorde. Ik twijfelde er zelfs sterk aan of ik ooit nog iets ging zien of horen van haar. Maar dan stak plots haar briefje in mijn bus:

"Hebt u zin om mijn 'brieven in een historisch kader' te lezen? Stort dan 35 euro op rekeningnummer xx xxxx xxxx xxxx. P."

Nu ik het nogmaals bekijk, lijkt het me behoorlijk onpersoonlijk en misschien was dit enkel bedoeld om geld uit mijn zakken te krijgen. Ze weet natuurlijk als ik het beeld van haar over mij wil zuiveren dat ik niet anders kon. Of misschien zit er helemaal geen verborgen agenda achter. Hoe het ook zij, ze heeft toch maar aan mij gedacht, niet?

3 Brief 2

Te overhandigen aan de eerzame Hans Von Kassel
Korporaal op het edele Oost-Indische Compagnie schip De Mercuur
Gecommandeerd door de edele manhafte heer Daniël Deune
Liggend in de tafelbaai te Kaap de Goede Hoop
Met vriend die God geleidt over zee

Barimstee, 22 januari 1779

Waarde vriend,

Wetende nu dat ik jou zo mag noemen, gezien de moeite dat jij je getroost hebt om mijn vorige brief terstond te beantwoorden. Ik kan me zelfs niet voorstellen hoe je het hebt klaargespeeld om jouw schrijven 13 januari in mijn handen te krijgen. Ik dank je ook om je gebod me niet teveel bezig te houden met bepaalde geplogenheden omtrent brieven schrijven. Ook je vraag om al dat ge-'u' te laten vallen en je te tutoyeren, verwarmt mijn hart.

Je schreef me dat je gezond bent van lijf en leden, maar je gemoed enigszins bezwaard is omdat een volgend gesprek nog zover in de toekomst ligt. Ook ik vind dit meer dan ondraaglijk, meer nog omdat nu de nood aan een troostend woord en schouder zo groot is. Geloof me als ik je schrijf dat ik geenszins de bedoeling heb je te overstelpen met woorden en beslag te leggen op je kostbare tijd. Maar ik kan niet anders dan je toch deze slechte tijdingen te brengen. God heeft besloten om, slechts een week na mijn vorige brief, mijn vader tot zich te roepen.

Hoewel je hem niet echt gekend hebt, kan ik zijn overlijden moeilijk voor je verzwijgen. Hij was na jouw vertrek heel de tijd zo vol lof over jou. Hoewel de hoofdpijnen steeds erger werden en hij zelfs op een paar dagen tijd niet meer in staat was zijn gemeenschap voor te gaan in de misviering, kreeg hij nog steeds een goed woordje over jou en een gebedje voor jou over zijn lippen. Ik weet gewoon dat jij als mijn vriend een luisterend oor hebt, al is het op afstand, en niet onverschillig bent over de bijzondere band die ik had, en nog steeds heb, met mijn vader.

Natuurlijk ben ik niet de enige dochter die haar vader moet afgeven. De meeste vrouwen van mijn leeftijd hebben al een eigen bestaan opgebouwd met een eigen gezin. Hun zorgen gaan waarschijnlijk meer uit naar hun eigen situatie en minder naar het nest dat ze ooit verlaten hebben. Ik wil niemands verdriet onrecht aandoen, maar mag ik mijn verdriet dieper noemen? We hadden immers alleen elkaar en ik wou hem nog zoveel zeggen en vragen. In deze koude en sombere dagen weegt deze veel te plotse eenzaamheid enorm zwaar. We waren immers elkaars zielsgenoten, zonder geheimen voor elkaar. Zonder schroom, zonder weerhouden, kon en mocht ik altijd alles tegen hem zeggen. En nu kan dat niet meer. Zijn lippen zijn voor eeuwig verzegeld, geen troostende woorden meer voor mijn verdriet, geen helend gefluister voor mijn pijn. Dagen heb ik geschreid en gesmeekt aan onze Heer om mijn vader terug te brengen zoals Hij ooit Lazarus terugbracht. Maar blijkbaar moet ik mij erbij neerleggen dat het era van mirakels eeuwen achter ons ligt. Is de stroom zonden van de wereld momenteel dan zo onaflaatbaar dat mensen haast moeten creperen van droefheid?

Pas deze dag vond ik mijn woorden terug en mijn adem, die me samen met mijn vader ontnomen werd. Het gemis brandt nog steeds mijn ogen en keel en het lukt me slecht ampel om tussen de huilbuien verder te schrijven. Toch besef ik dat ik hem beter kan eren met goede herinneringen. Hoe kan ik anders dan hem bewonderen voor zijn zachtmoedigheid, zijn enorme verdraagzaamheid en aan de andere kant zijn kracht en doorzettingsvermogen. Hoe hij het heeft klaargespeeld om mij in zijn eentje groot te brengen. De pijn die hij iedere keer moet gevoeld hebben met mijn aanblik omdat hij zijn grootste liefde had moeten afstaan in het kinderbed en met mij achterbleef. Soms zag ik de melancholie even zweven in zijn blik, maar nooit viel me een hard woord. Ik besef maar al te goed hoe ontzettend egoïstisch ik ben hem niet te willen afgeven. Met geen mogelijkheid kan ik bevatten hoe hard hij moet verlangd hebben naar de hereniging met zijn geliefde. Het feit dat ze nu, na al die tijd, terug samen zijn in de hemel verzacht alles een beetje, doch slechts een beetje. Ik weet dat de ondoorgrondelijke wegen van onze Heer in twijfel trekken zo fout is. Toch moet ik me inhouden om niet te schelden en te vloeken en het onrecht uit te schreeuwen. Waarom hij? Waarom nu? Ik ken menig mens die een voortijdig einde meer verdienen dan mijn vader. O vergeef me Heer, al die verkeerde gedachten, maar de droefheid versterkt blijkbaar een donker vlekje op mijn ziel, waardoor een vreemde kwaadheid me overmant. Nog één

keer, minstens nog één keer meer zou ik hem nog willen zeggen hoeveel ik van hem hou en hoe dankbaar ik ben, gewoon tot hem en niet in een gebed.

Wat me momenteel op de been houdt, is mijn herinnering aan jou. Jouw briefje was echt een lichtpuntje in deze donkere tijden. En nee, ik heb je echt niet teveel lof toegedicht. Het feit dat je reis eigenlijk een gevolg is van een domme weddenschap met zware gevolgen, doet in mijn ogen niets af van jouw ridderlijkheid. Ik vermoed gewoon dat je vriend een dwingende manier zocht om je niet te laten wegkwijnen tussen de vier muren van je huis, terwijl heel de wereld open ligt voor een persoon als jij. En de wereld heeft trouwens mensen als jij nodig. Ik weet zeker dat je dit opgelegde avontuur met succes zal afronden, waardoor je terug grip zal krijgen op je leven. Ik hoop dat ik er dan een beetje deel van mag uitmaken, want mijn nood nu naar een goede vriend is enorm.

Anderzijds zou ik kunnen verstaan dat je eigenlijk iets dat je gemoed nog verder kan verzwaren niet van doen hebt en dat je liever onze correspondentie stop zet. Ik weet alleen niet of mijn hart dat zou aankunnen.

Hier stopt mijn schrijven, wellicht zal een eventueel volgend schrijven met net iets meer rozengeur en maneschijn gevuld zijn. Op je diepste punt zitten, heeft slechts één voordeel: het kan alleen maar beter worden. Mijn excuses dat ik momenteel niet de leuke verstrooiing breng op je zware reis. Misschien heeft God me verlaten om beter jouw voorspoedige reis te kunnen verzorgen. Dat is de enige reden waar ik me een beetje mee kan verzoenen. In de wetenschap dat een antwoord op zich zal laten wachten, maar in hoopvolle verwachting, wens ik je duizendmaal goedenacht en in Gods bescherming beveel ik je aan.

Jacoba Van Postel

P.S. Gezien ik verstaan heb dat alle schepen een tijdje aanleggen bij Kaap de Goede Hoop, groeit bij mij de hoop dat dit bericht binnen onafzienbare tijd bij jou belandt, wat me toch een beetje gemoedsrust geeft.

4 Rotdag?

Bij het lezen van deze brief vraag ik me af hoeveel ik in dat cafeetje aan haar verteld heb. Of is het aansnijden van het thema 'overlijden' eerder toeval en bedoelt om het geheel wat meer diepgang, wat meer 'zwaarte' te geven? De eenzaamheid en het gemis in mijn leven moet haar gewoon tot inspiratie gediend hebben. Dat kan haast niet anders. Ik herinner me weliswaar niet zuiver de inhoud van wat er allemaal gezegd is geweest die avond: dat vreemde intermezzo in die uiterst vreemde dag met dat behoorlijk vreemde begin en mogelijk nog vreemder einde.

De meeste dagen in ieders leven gaan voorbij zonder een reden tot herinnering. De ene dag gelijkt zo hard op de andere dat je dikwijls vergeet of je bepaalde repetitieve handelingen reeds volbracht hebt of niet. En dan ineens wordt door het lot een dag uitgepikt waarin alles anders loopt. Een dag, waar de opeenstapeling van toevalligheden je doet twijfelen aan de onzinnigheid van het bestaan. Plots krijg je dan weer het gevoel dat iets bovennatuurlijks je leven stuurt. Want hoeveel successieve vreemde voorvallen kan je blijven wijten aan toeval? Soms denk je dat op zo'n moment je geluk niet op kan, maar meestal gaat het de andere kant uit en krijg je tegenslag na tegenslag te verwerken: zo'n typische rotdag.

4.1 Rotdag: eerste hint

Voor mij begon zo'n dag met een uitnodiging die ik vond in mijn postbus, terwijl ik eigenlijk mijn dagelijkse krant verwacht had. De namiddag van diezelfde dag werd ik ergens verwacht. Had men soms dit briefje veel te laat gepost? Was het een hele tijd blijven 'hangen' in een of ander postkantoor of had het onding een hele tijd aan mijn aandacht en handen weten te ontsnappen bij het leegmaken van mijn postbus? In ieder geval 'te laat' zou je denken.

En normaal gezien zou ik nooit op zo'n korte termijn mijn plannen wijzigen, maar ik kon dit gewoon niet naast me neerleggen. Dus mijn agenda werd plots een pak voller. Misschien denk je dat ik iemand ben die op zulke momenten vol energie en met open blik

zo'n uitdaging aan ga. Eerlijk gezegd heerste toen vooral het gevoel dat ik een dag die ik al op voorhand niet zag zitten gewoon nog meer onverteerbaar had gemaakt. Ingaan op die uitnodiging moet meer begrepen worden in de zin van: als ik alle rottigheid in dezelfde dag weet te proppen, dan ben ik er de dag nadien van af.

4.2 Rotdag: kerkhof

Het miezerige weer die dag had zelfs de grootste optimist een beetje neerslachtig gemaakt. Maar voor mij is dit weer net iets typisch dat ik verbind met die plek. Ik kan me echt niets anders voorstellen dan dat bij graven op een kerkhof een druilerige regen hoort en een wind die ritselt door dode bladeren of die probeert de reeds verkleurde soortgenoten alsnog van het leven te ontrukken. Dit alles moet gewoon gecombineerd worden met een kilte, waar geen enkele trui of jas tegenop gewassen is, die een mens tot bot en ziel reeds laat proeven hoe het zou zijn als de laatste adem is uitgeblazen.

Natuurlijk lag het aan het moment dat ik traditioneel aan die plek een bezoekje breng: wanneer algemene triestheid gewoon in de lucht hangt. Het lijkt alsof ik alles aanwend om zelfs geen spatje vreugde hier toe te laten. Mijn uiteindelijke doel laat ook niet toe om vlug een bezoekje te brengen zodat de grimmige atmosfeer zich geen weg naar binnen kan vreten. Nee, als een erehaag markeren tientalle saluerende zerken het pad naar het enige voor 'eeuwig' gekochte stukje grond op dit kerkhof: mijn familiegraf. Het huisje, bij gebrek aan een beter woord want 'villa' lijkt wat misplaatst, neemt meer plek in dan de vroegere woning van menig stakker, hier liggend nu, bij leven.

Die bewuste dag liep ik met haast ceremoniële stappen, mijn kraag recht en mijn nek onzichtbaar tussen mijn opgetrokken schouder op dit strookje grind des doods. En daar stond het dan, terwijl nog een paar steentjes sinister naknarsten, somber en donker zoals het hoorde. Het miste terecht de opsmuk van veelkleurige chrysanten zoals overal elders hier.

Ik vraag me trouwens nog altijd af waarom iedereen hier eerst moet liggen voor ze met de regelmaat bloemen krijgen. En waarom? Hebben zij er nog iets aan? Wat hun dikwijls tijdens hun leven ontzegd is geweest of hun gewoon niet interesseerde, gaat men hen

dan nu opdringen. En waarom toch die poging om kleur te brengen waar enkel grauwe grijsheid hoort te zijn.

Troost?

Is het werkelijk de bedoeling om hier troost te zoeken? Serieus? Of wil men gewoon aan iedereen laten zien dat sommige mensen echt in staat zijn om niemand te vergeten? Eerlijk gezegd, ik vond het, en vind het nog steeds, gruwelijk om hier naartoe te komen. Nog een geluk dat een ijzeren hek en een deur het huisje afsloot, want eens geopend leek het echt op een gapende mond dat gewoon wachtte om ook mij onterecht en veel te vroeg op te slokken.

Waarom kom ik dan? Wel, noem me een familiemens, want alles wat me daar van rest ligt daar bijeen: van mijn ouders tot een illustere stamvader. Die jaarlijkse inspectie is het enige dat ik me telkens opnieuw opleg. Iedere keer toch dat momentje om toe te zien of alles nog keurig in orde is: het dak, het hek, de gedenkplaatjes en dat ene vak dat op mij staat te wachten. Mijn eigen laatste nestje liet ik installeren na mijn dertigste verjaardag, omdat het er naar uit zag dat met mijn dood onze familiegeschiedenis afgesloten zou worden. En ondertussen is er nog niets veranderd. Mijn naam plakt zelfs al onder mijn vak: Johan Arents. Luguber? Ik zie het meer praktisch. Wie zou het anders in orde moeten maken?

4.3 Rotdag: telefoon

“Dank u.” zei ik toen ik mijn smartphone opnam en ik meende wat ik zei. Het klassieke deuntje, passend bij deze plaats, had me weten weg te halen uit de haast dodelijke melancholie, die me al heel lang in haar greep had weten houden. Hoe lang ik hier al als versteven stond te staren nar namen van mensen, waarvan ik nog lang geen afscheid had willen nemen, wist ik niet.

“Ha, die Johan, nog niets veranderd, merk ik.” Verstrooid had ik vergeten kijken naar wie me belde, maar zelfs na vijftien jaar herkende ik zijn stem uit duizenden. “Tim, wat een eer om van jou iets te horen. Dat moet geleden zijn van ons afstudeerfeestje…” “Ja, geen tijd, zeg, ik kom af. Ik ben binnen een aantal dagen nog eens in

het land. En ik dacht, mijn makker Johan zal wel een slaapplekje voor mij hebben."

Even bleef het stil. "Johan?" "Ja?" "Oké, dat is dan afgesproken, makker. Tot dan!" "Ho!" wou ik nog zeggen of, "Wanneer juist?" of beter nog, "Waar was je toen ik je nodig had, 'makker'?" Maar hij had duidelijk reeds de communicatie verbroken. "Tim Naessens." zei ik mijmerend met nog een laatste blik op mijn scherm, alsof ik daar nog antwoorden ging vinden. "Shit, is het al zo laat?"

Naar goede oude gewoonte had ik toen naar mijn 'stemkroeg' moeten gaan om me daar lazarus te zuipen tot alle herinneringen even verstomd waren. De verschrikkelijke kater achteraf gaf me dan de mogelijkheid mijn focus tijdelijk te verleggen zodat ik me kon vastklampen aan iets waar ik mijn jaar mee doorgeraakte. Maar niet die keer. In een vreemde opwelling, had ik me twee jaar geleden ingeschreven voor een schrijverscursus. Merendeel speelde zich af online, net op deze dag echter werd de cursus afgerond met: 'massabijeenkomst met gastspreker'.

Natuurlijk had ik kunnen besluiten om niet te gaan. Het probleem is dat ik op sommige momenten 'waar voor mijn geld verlang'. Licht uitgedrukt stelde dat hele online-circus niets voor. Met andere woorden, ik had echt geen keuze, ik moest daar gewoon opdagen.

Gehaast, maar toch zorgvuldig, sloot ik de deur en het hek van het akelig mausoleum. Terwijl ik de sleutel nog uit het slot aan het trekken was, draaide ik me reeds, om in halve looppas te vertrekken. Ik had immers, bijna letterlijk, geen minuut meer te verliezen. Met behoorlijk wat kracht, knalde ik tegen iemand aan. "Sorry, sorry!" riep ik onmiddellijk uit reactie. Iets onverstaanbaar grommend ging de persoon, volledig ingestopt in een lange kapmantel, verder zijn weg. Geen woord over 'aanvaarding excuses', geen blik of knik werd mij gegund. Trouwens hij leek wel van beton gemaakt, want ik had duidelijk meer last van onze aanvaring dan hij. Even keek ik hem nog verstrooid na, haalde dan mijn schouders op en haastte me naar mijn afspraak.

4.4 Rotdag: Plenum

“Wanneer je een vriend tegenkomt die je goed kent maar door omstandigheden een hele tijd niet gezien hebt, heb je dan niet behoorlijk veel te vertellen aan elkaar? Ongetwijfeld komen er dan sappige verhalen boven uit een gemeenschappelijk verleden of leuke, vreemde, soms trieste weetjes over gedeelde kennissen of dingen die jezelf overkomen zijn. Met andere woorden, in iedereen zit een verhaal, wat zeg ik, meerdere verhalen. Het is wat ons voor een groot stuk mens maakt. Wel, schrijf het neer! Iedere dag opnieuw! Lees het, herschrijf het, herlees het en schrijf opnieuw tot er iets op papier staat dat je zelf graag zou lezen. En weet je, ergens in die enorme mensenmassa zijn er sowieso mensen die jouw smaak delen… ziehier je lezerspubliek. Er rest me dan nog één ding te zeggen: succes!”

Een daverend applaus volgde, waarna één van de organisatoren op het podium sprong. “Wauw, wij danken onze gast spreker Fee Lure voor haar inspirerende woorden en ook de Von Kassel Foundation, die dit eenmalig event mogelijk maakte.” Weer dat daverend applaus, diepe buiging door de spreker, waarna ze dankbaar de bloemen aanvaardde, geschonken door het publiek, maar waarvan niet één iemand uit het publiek wist waar ze vandaan kwamen.

Het doel leek echter bereikt: iedereen zag zich weer door het vuur van haar betoog als auteur van verscheidene toekomstige bestsellers, overtuigd van het bestaan van die vreemde groep mensen, die geld willen geven om iemand anders’ bagger te willen lezen. Mensen met dezelfde smaak? Zit niet juist het merendeel van die zielsgenoten, mensen met dezelfde dromen, hier bijeen in deze theaterzaal? En ieder van hen zal dus boven de massa uitsteken door hun persoonlijke twist die ze geven aan verhaallijnen die al ‘tot den treure toe’ herhaald zijn geweest. Weet je wat ook het probleem is? Als iedereen er ‘uitsteekt’, wordt alles terug gelijk. Trouwens om terug te komen op haar slotspeech, aan een vriend kan je gemakkelijk wat banale zaken toevertrouwen. Maar om zoiets op papier te zetten? Wie zit daar op te wachten? Niemand! Zelfs die vriend niet!

Ik keek om mij heen of ik bij niemand anders die zelfde twijfel, die zelfde onzekerheid kon vaststellen. Of was ik echt de enige met wat realiteitsgevoel? Tot mijn verwondering zag ik vooral introspectieve blikken vol vastberadenheid. Bijna barstte ik in lachen uit. Dus we mogen ons er allemaal aan verwachten dat de komende jaren de boekenmarkt zal overspoeld worden met debuterende schrijvers, die allemaal in een of andere vorm persoonlijke anekdotes zullen

loslaten op de wereld. Gevolg? Veel vriendschappen gaan verloren ofwel ziet geen enkele uitgever brood in die bagger.

Even focuste ik me terug op de mensen om me heen, die allemaal aanstalten maakten om op te staan en te vertrekken. Toch leek het alsof ze twijfelden: ze hadden toch luid genoeg geapplaudisseerd? Verdienden ze dan geen bisnummer? Nog even zwierf mijn blik over de massa en plots klikte mijn blik vast aan ogen op zoek naar andere ogen. Dus toch! Ik was niet alleen! Ik kon lezen in die woordeloze communicatie hoe ook zij met dezelfde dingen worstelde. En dan kwam ineens het besef dat we al langer dan het sociaal toelaatbare naar elkaar zaten te staren. Als in een spiegel trokken we veelbetekenend onze wenkbrauwen op, we lachten verlegen en we knikten eens voor we het contact verbraken.

Wanneer ik, na het bijeen nemen van mijn spullen, terug opkeek, leek ze verzwolgen in de vertrekkende mensenmassa. En hoewel ik bewust de neiging heb om steeds tegen de kuddegeest in te gaan, besloot ik toch ook mijn biezen te pakken. Er is immers echt wel een verschil in '*uw mening en handelen niet te laten afhangen van de massa*' en '*zinloos rebelleren'*. Ergens vond ik het wel spijtig dat die mevrouw en ik niet gewoon als enigen gingen overblijven om elkaar dan te vinden in de louterende stilte na het weg denderen van die op hol geslagen euforische kudde.

Een beetje somber in gedachten verzonken sloot ik het rijtje mensen af, die als kleine eendjes achter moeder-eend de zaal verlieten. Automatisch nam ik mijn smartphone ter hand om hem uit vliegtuig-modus te halen. Onmiddellijk zag ik dat een bepaald nummer mij al drie keer had proberen bellen. "Tim zeker," dacht ik, "zijn smartphone zal uitgevallen zijn en nu probeert hij zich te verontschuldigen via een vaste lijn, zeker." Die innerlijke conversatie zorgde ervoor dat ik bijna miste dat iemand schuin achter mij me aansprak. "Hey, zin om na te kaarten bij een tasje koffie?" In reactie flapte ik eruit: "Ik lust geen koffie." Onmiddellijk had ik spijt van die uitspraak, omdat ik die vriendelijke uitnodiging natuurlijk niet wou afslaan. Dus zo snel mogelijk voegde ik eraan toe: "Maar tegen een lekker theetje zeg ik zeker geen nee." "Hoi, ik ben Patricia." Ik onderdrukte de neiging om haar naam traag te herhalen, zodat ik elke letter afzonderlijk kon proeven. "Hey, ik ben Johan."

4.5 Rotdag: cafeetje

“Man, man, ik kreeg de kriebels van al die zekerheid daar.” probeerde ik met strategisch mijn kopje in mijn twee handen. Op die manier moest ik me niet bezighouden of ik die twee dingen in een sociaal aanvaardbare houding hield.

“Allemaal overtuigd dat hun proza de wereld gaat veroveren.”

“Meer nog, sommigen zagen al verfilmingen passeren.”

“Ja, die dromerige blikken.”

“Nochtans, ik weet haast zeker dat ik liever iets van jou zou lezen.” Als dat geen goed compliment was…

“Oh, goh, dat is lief. Maar daar ben ik zelf nog niet zo zeker van. Dit was gewoon een back-upplan, moesten het aantal aanbiedingen opdrogen.”

“Aanbiedingen?”

“Ja, actrice… rollen… Maar schoenmaker blijf bij uw leest, zeker? Ik zou trouwens bij God niet weten waarover ik iets op papier zou moeten pennen.”

“Goh, dan zal ik mijn schrijversambitie ook maar opbergen en tot aan mijn pensioen leerkracht blijven.”

“Leerkracht? Welk vak?”

“Geschiedenis.”

“Zitten leerkrachten geschiedenis juist niet vol verhalen?”

“Tsja, dat wordt gezegd. Dus!” En ik zette een overdreven enthousiast gezicht op en probeerde met mijn stem de spreker van de cursus te imiteren:

“*Ik heb werkelijk geen excuus om mijn pen te laten liggen. Ik moet schrijven, lezen, herschrijven, herlezen,.. maar ook in jou, meisje, zit een verhaal. Een verhaal dat staat te popelen om verteld te*

worden. Aan welke vorm denk je spontaan? Een thriller? Een reisverhaal? Een dagboek?"

"Brieven, misschien?" vroeg ze.

"Brieven?" Ik schakelde direct terug over naar een normale conversatietoon, "Hoezo?"

"Bij brieven schrijven komt steeds mijn meest creatieve kant naar boven."

"Doet men dat nog: brieven schrijven?" Ze lachte.

"Tsja, wij brievenschrijvers zijn waarschijnlijk met uitsterven bedreigd. Een paar jaar terug op één van mijn reizen kwam ik op een idyllisch plaatsje waar de tijd was blijven stilstaan. Geen internet, geen gsm-bereik… dus een brief leek toen het enige alternatief, want een postkantoor was er wel. En sindsdien, als ik op de 'vreemde' ben, doe ik mijn relaas aan het thuisfront per brief."

"'t Is misschien zo'n slecht idee nog niet."

"Wat?"

"Brieven! Een roman in briefvorm." Even staarde haar ogen in het niets en liet ze zich meevoeren op een gedachte. Plots lachte ze terug.

"Mijn idee niet pikken, hé." Gniffelend lachte ik mee.

Het obligate stukje taart voor bij de thee werd nu pas voor onze neus geplaatst. Wat een lepe commerciële truc! Pas afkomen met het eten als de drank reeds genuttigd is. "Nog iets te drinken?" vroeg een dame met zwarte schort vriendelijk. Ze had haar pen en notaboekje reeds in de hand, overtuigd dat haar truc nog maar eens gewerkt had. Even keek Patricia vragend naar mij en ik knikte. "'t Zelfde, alsjeblieft." "Dank u."

Smikkelen, smakkelen, keuvelen en drinken en dan onvermijdelijk stilvallen. Ik wist gewoon niet meer wat te zeggen. De onbenulligheden raken nu eenmaal op en om nu zonder aanleiding willekeurige verhalen af te steken over wat oud-leerlingen ofzo leek niet echt aan de orde. Dus ik keek gewoon in haar ogen… lang in haar ogen, op zoek naar iets. Ik zocht ergens een basis om op verder

te bouwen, een wederzijdse klik die een tweede ontmoeting kon motiveren. Ging ik hier soms te snel? Leek ik te wanhopig, waardoor ik gewoon beleefde signalen ging omzetten in iets meer? Klopt het anders wat ze zeggen? Dat vanaf een bepaalde leeftijd 'single' blijven logisch wordt omdat alle 'goede exemplaren' reeds gebonden zijn en hetgeen overblijft geschonden is, gekneusd of met een 'productiefoutje' in. En wat zegt dat dan over mij?

"Nog een theetje?" probeerde ik dan maar. Ze keek even op haar smartphone: geen goed teken. "Oei, nee, mijn vriendje gaat zich nu al afvragen waar ik blijf." Ze stond recht en deed haar jas aan. "Delen we de rekening?" Met mijn ene hand probeerde ik een joviaal gebaar te maken, terwijl ik met mijn andere naar mijn portefeuille reikte… en ik voelde nog eens. Een beetje klunzig klopte ik op al mijn zakken. Ik vreesde dat ik mijn intentionele 'ik neem de rekening wel voor mij' moest vervangen door 'ik kan niet betalen, kun jij?'.

"Hmm," zuchtte ze. Eigenlijk ontzettend lief dat ze me niet verplichtte die zin uit te spreken. "Deze is dan voor mij. Maar als we elkaar nog eens tegen het lijf lopen, is het aan jou." Ik knikte, maar haar toon verried dat het niet hoefde wat haar betrof. Met een geforceerde glimlach legde ze gepast geld bij de rekening. Nog een kus op mijn wang en weg was ze. Vanzelfsprekend dacht ik dat ik mijn 'kans' verkeken had, maar veertien dagen later vond ik dus dat kaartje in mijn bus…

4.6 Rotdag: Tot de laatste seconde

"Meneer, we appreciëren dat je uiteindelijk beslist hebt om jezelf aan te geven."

"Excuseer?"

Om de mislukte namiddag af te sluiten, besloot ik toch maar eens te kijken naar mijn gsm. Misschien was het helemaal 'Timie' niet, maar iemand die mijn portefeuille gevonden had. Ik schrok ervan dat ondertussen hetzelfde nummer me zeven keer had proberen te bereiken. "Dat is toch al teveel moeite." mompelde ik. Dus alvorens 'cardstop' te bellen, probeerde ik, met toch een knagend schuldgevoel, eerst dit nummer.

“Meneer Arents?”

“Ja, met wie…”

“Waar bent u, wij staan al een hele tijd met onze politiewagen aan uw deur.”

“O, euh, niet thuis.”

“Kunt u even langskomen op het politiebureau van Barimstee?”

“Ja, natuurlijk. Is er…?” Er werd ingehaakt en dat was een kwartiertje geleden.

“Jezelf aan te geven.” sprak de geüniformeerde man traag en een pak luider.

“Ik had u wel verstaan de eerste keer. Maar waarom zou ik me komen aangeven?”

“Er is vandalisme gepleegd op het kerkhof. Dit wisten we via een anonieme tipgever. En bij de plaats van het misdrijf vonden we jouw portefeuille en in die portefeuille vonden we onmiddellijk uw rijbewijs met alle nodige gegevens.”

“Mijn rijbewijs…”

“Ja, verder hadden we dan ook niets nodig. Het gaat erom dat u zich vooral niet geschonden voelt in uw privacy.” Dat laatste klonk echt sarcastisch.

“Pech kerel voor jou om op een totaal verkeerd moment dat te verliezen.”

“Maar…”

“We houden u sowieso een nachtje in de cel, terwijl alles nog verder wordt uitgezocht.”

“Maar,…”

“De meeste mensen die hier worden binnengebracht, weten wanneer ze hun mond moeten houden.” Dus ik hield mijn mond,

mezelf ervan overtuigend dat bij klokslag middernacht de rotdag over zou zijn.

Ik zweer het, middernacht was nog maar net gepasseerd of de deur van de cel ging open. “Onze excuses, mijnheer, het blijkt dat de anonieme tip u valselijk beschuldigd heeft. Immers er is geen reden om in te breken in een familiegraf, waar je eigen plek reeds gereserveerd blijkt en waarvan je de sleutel hebt.”

Om het een beetje goed te maken, werd ik naar huis gebracht, waar, gek genoeg, nog een andere politiewagen stond te wachten. Blijkbaar hadden ze hen vergeten te melden dat ik zelf op het politiekantoor gearriveerd was en mij opwachten daardoor overbodig werd…

5 Brief 3

Te overhandigen aan mijn vriend Hans Von Kassel
Korporaal op het edele Oost-Indische Compagnieschip De Mercuur
Gecommandeerd door de Edele Manhafte Heer Daniël Deune
Komende in de tafelbaai te Kaap De Goede Hoop
Met vriend die God geleidt over zee

Barimstee, 17 september 1779

Lieve vriend,

Ik heb je brief goed mogen ontvangen en wees gerust lijfelijk ben ik nog steeds fris en gezond. Maar spijtig genoeg, en tegelijkertijd ontzettend lief, heeft je bezorgdheid om mij ervoor gezorgd dat je niets hebt geschreven over je eigen gezondheid. Hoe is het met je? Ik hoop alleszins goed. De onzekerheid daaromtrent geeft me toch een beetje slapeloze nachten, terwijl ik in stilte de dagen tel wanneer je ten vroegste terug kunt zijn.

Hoe groter de afstand tussen ons beiden, hoe beter ik je leer kennen en hoe meer ik verlang naar je nabijheid. Je schrijven, dat ik het ankerpunt van je bestaan ben, het baken van licht in wat een troosteloze donkere wereld leek, treft me en doet me tegelijkertijd ook blozen. Tranen van ontroering bolden over mijn wangen toen ik las dat je onze correspondentie even belangrijk beschouwt als ik zelf.

Eigenlijk, wat een gek gesprek zijn wij toch aan het voeren omdat onze wederzijdse brieven zolang onderweg zijn. Dingen die je voelt en wil zeggen stroken soms niet meer wanneer jouw antwoord in mijn handen ligt. Wanneer ik deze brief opstel, is vader al acht maanden niet meer onder ons. Niet dat alle verdriet of pijn reeds volledig zijn verstomd. Dus vergis je niet: je medeleven deed me echt wel enorm veel deugd. Ik wist niet dat we op dat vlak nu in hetzelfde schuitje zitten… Misschien begrijpt een wees pas echt ten volle het verdriet en gemis van een ander wees.

Maak je alsjeblieft niet druk over een dak boven mijn hoofd of hoe ik me financieel ga redden. Zorg maar eerst dat je veilig terug naar huis komt. Het is inderdaad zo dat wat vader

mij heeft nagelaten absoluut geen fortuin is en het zal inderdaad niet simpel zijn om de eindjes aan elkaar te knopen. Maar moeilijk gaat ook en misschien is dat de boodschap van onze Heer. Want is het niet met zulke momenten dat je de kleine goede dingen, zoals jouw brief, pas echt weet te waarderen. Trouwens nu leer ik ook pas mijn echte vrienden kennen en soms komen die uit een vreemd hoek.

In ons dorp woont er een gemeenschap van godsvruchtige vrouwen, 'kloppen' in de volksmond. Vader heeft me ooit verteld dat ze heimelijk Paaps zijn. Voor vader gaf dat eigenlijk geen verschil, hun geloof in God en hun liefdadigheid maakten hen tot goede mensen in zijn ogen. Samen met hun medeleven hebben ze mij kost en inwoon aangeboden. Dus als een nieuwe dominee zijn intrek neemt in het huis en ik mijn thuis moet achterlaten, lig ik niet onder de blote hemel te slapen en dat is maar goed ook. Want we hebben hier niet echt een mooie nazomer. Het is relatief fris en het regent de hele tijd.

Hier stopt mijn schrijven omdat ik verder niets meer te melden heb. Weerom wens ik je duizendmaal goedenacht. Met een vriendschappelijke zoen gegeven op deze plek in de brief. In Gods bescherming beveel ik je aan,

Jacoba Van Postel

6 Het stopt niet

Vier uur 's nachts schrok ik wakker door de bel aan mijn voordeur. Ik lag misschien drie uur en een half in mijn bed, na mijn avontuurtje in de cel. Overtuigd dat geen enkele gek dit uur zou aanbellen of het moest een noodgeval zijn, haastte ik me benenbrekend snel van de trap. Had ik geen draaitrap gehad, had ik waarschijnlijk nog sneller beneden geweest, maar waarschijnlijk niet meer in staat om de deur te openen.

Buiten adem ontsloot ik de deur… Niemand! Verbazend hoe wakker je wordt van adrenaline. Totaal niet zo verbazend hoe enorm moeilijk je terug de slaap kunt vatten nadat je jezelf ervan overtuigd hebt dat het om een uiterst slechte grap gaat. En was het daarbij gebleven, God, dan had het gewoon het melden niet waard geweest. Wat voor een verwende, in de watten gelegde zwakkeling lijk ik niet als ik zo'n ramp maak van het feit dat ik eens geen tien uurtjes had kunnen doorslapen. Trouwens ik zat net in een van mijn vele leerkrachtenvakanties. Met andere woorden het momentje dat ik gemist had, zou ik zonder problemen ergens kunnen inhalen.

Maar natuurlijk bleef het daar niet bij. Elk uur, meestal als ik net terug de slaap had gevat, klonk terug mijn verrekte deurbel. Natuurlijk had ik reeds bij de tweede keer kunnen beslissen om gewoon in bed te blijven liggen. Zo werkt echter, jammer genoeg, mijn brein niet: iedere keer stond ik op en ging ik kijken. Want ergens was ik ervan overtuigd dat de keer dat ik niet zou kijken, er iets cruciaal zou gebeuren wat ik eigenlijk niet had mogen missen… mijn repetitieve inspanning bleek telkens tevergeefs.

Wat me die nacht op de been hield, zal misschien belachelijk klinken. Ik maakte me gewoon de bedenking dat gelijk wie deze grap met mij uithaalde zelf ook een beroerde nacht had. Toch, om negen uur 's morgens was ik het echt beu en besloot ik te blijven liggen. En raad eens? Juist deze keer bleef iemand zonder ophouden door bellen. Het enerverende geluid kon zelfs niet met een hoofdkussen worden buitengesloten. Nijdig deed ik weerom vlug mijn broek en t-shirt aan, stormde ik de trap af en rukte ik de deur open.

"Is 't nu genoeg?"

“Wow mateke, ik meende te herinneren dat jij een vroege vogel was. Dus ik dacht ochtendstond heeft goud…”

“Tim,” zuchtte ik, “jij bent het, sorry.”

Verder had Tim blijkbaar geen woorden meer nodig, want hij zette me letterlijk aan de kant om langs me heen binnen te komen.

“Hmm, leuk optrekje. Een rondleiding is niet nodig. Nog steeds alleen zie ik. Net wat ik dacht, anders had ik wel twee keer nagedacht om hier te mogen pitten. Nog steeds geen ‘vrouw’ gevonden om naast je te staan? Kom, ‘naast’, we weten beiden dat ik ‘achter’ bedoel.”

Ik reageerde niet, dit speelde al sinds onze studententijd. We werden toen echt beschouwd als een duo: Tim en Johan. Tim, het schriel roodharig mannetje met de grote mond die aan de touwtjes trok en Johan, die alles deed wat Tim hem vroeg, maar zich ook door hem enorm beschermd voelde tegen die vieze buitenwereld. Tim, die geregeld meisjes in zijn bed wist te krijgen en Johan, die nooit verder geraakte dan de ‘friendzone’. En dat laatste knaagde wel een beetje. Samengeplaatst door het ongelukkig toeval dat we beiden arme beursstudenten waren, werden we onafscheidelijk en dan vertrok hij en liet hij me in de steek. Tot het moment dat hij hier voor mijn deur stond, dacht ik dat er serieus wat afstand ontstaan was tussen ons twee. Maar niettegenstaande ik innerlijk verzet uitschreeuwde, was onze onderlinge verhouding blijkbaar nog steeds niet echt gewijzigd. Het kwam mij over alsof iets dat ooit een voordeel was, een gewoonte werd en die gewoonte veranderde uiteindelijk in een gebod, waaraan ik niet meer kon ontsnappen.

“Nu ga ik me eerst douchen, dan kom ik mijn beleefdheidspraatje doen met als belangrijkste vraag welk lekker eten je me gaat voorschotelen. En vanavond crash ik wel in de zetel. Ik zou niet durven om je bed op te eisen of… je moest dat nu spontaan aanbieden.” Hij keek me verwachtingsvol aan, terwijl ik met mijn mond vol tanden mijn hoofd schudde.

“Ah, niet dus, spijtig.” Alsof ik hier een enorme kans verspeelde.

Ik was zo ‘hand Gods’ geslagen dat ik nog geen duimbreed bewogen had toen hij druipend nat terug in de living mijn eikenhouten parket stond te vernietigen. “Kijk eens aan, nog steeds kan onze Johan volledig opgaan in het interieur. Man, je bent nog steeds je